

SLOVENE.

Političen list za slovenski narod.

Po pošti prejemam velja: Za celo leto predplačan 15 glđ., za pol leta 8 glđ., za četrt leta 4 glđ., za en mesec 1 glđ. 40 kr.
V administraciji prejemam, velja: Za celo leto 12 glđ., za pol leta 6 glđ., za četrt leta 3 glđ., za en mesec 1 glđ. V Ljubljani na dom pošiljan velja 1 glđ. 20 kr. več na leto.
Posamezne številke veljajo 7 kr.
Naročnino prejema upravnništvo in ekspedicija, Stolni trg št. 6, poleg „Katoliške Bukvarne“.

Oznaniila (inserati) se sprejemajo in velja trisporna petit-vrsta: 8 kr., če se tiska enkrat: 12 kr., če se tiska dvakrat: 15 kr., če se tiska trikrat. Pri večkratnem tiskanju se cena primerno zmanjša.

Rokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma se ne sprejemajo.

Vredništvo je v Semeniških ulicah h. št. 2, I., 17.

Izhaja vsak dan, izveniš nedelje in praznike, ob 1/2 6. uri popoldne.

Štev. 211.

Ljubljani, v četrtek 17. septembra 1891.

Letnik XIX.

„Slovenščine ne znajo.“

(Lživren dopis.)

II.

Ko je mestni šolski svet prišel v narodne roke, je šlo prizadevanje na to, vpeljati stari slovenski program! Po ljudskih mestnih šolah naj bode slovenski jezik po vseh razredih učni jezik (Unterrichtssprache), nemški jezik pa naj bode učni predmet (Unterrichtsgegenstand) začeni s tretjim šolskim letom.

Vlada je n. pr. odgovorila tako-le: „Prav tako, a za nemške otroke morajo biti nemške šole!“ Takrat bi bilo morda umestno, napraviti nemške oddelke deškim in dekleškim šolam; a po mestu se je začela umetna agitacija zoper nemške šole, češ, ni jih treba novih, Nemci jih imajo dovolj — saj v Ljubljani pristnih Nemcev ni itd. Vlada ni odjenjala in je kar narekovala. In kar slovensko-nemškim šolam niso privoščili, — morajo sedaj storiti za čisto nemške šole. C. kr. nadzornik za ljudske šole v Ljubljani nikakor „ex proprio motu et diligentia“ ne ponemčuje, a ves stroj je sedaj tako osnovan, da izvrstno deluje, in nadzornik je v Ljubljani med Scillo in Charibdo. Sedaj so dobile, kakor so nas časniki poučili, nemške šole svojega posebnega nadzornika. — Iz tega vidimo, da prevelika in nepremišljena gorečnost več škoduje kakor hasne. S prijenljivostjo o pravem času se več doseže, kakor s svojeglavnostjo. Kdo je kriv ponemčevanja?

Kdaj se ima začeti s poučevanjem v nemščini, ali s tretjim šolskim letom, ali s tretjim razredom, to je sedaj Arhimedova točka, okrog katere se to vprašanje rado suče. Stvar je prišla tudi v deželni učiteljski konferenciji na razgovor, a bila odklonjena, dasiravno so jo nekateri zagovarjali.

Imamo sedaj petrazredno *) nemško mestno dekleško in trirazredno deško šolo. „Nemško šolo bomo napravili, ako nas vlada prisili“ — tako so

*) V dejanju že šestrazredno, samo uradno še ni priznana.

modrovali preveč premeteni (?) slovenski politiki. Govorilo se je tudi, da je od kraja vlada prigovarjala, a ko lepa beseda ni ničesa pomagala, je pa ukazala. Ljubljanski Nemci pa tega niso čakali, marveč osnovali so si svojo „nemško-šulferanjsko“ šolo in vlada je še mesto prisilila, da je napravilo deško in dekleško nemške šole. — Tako zelo so Nemci v Ljubljani zatirani!

Če. nunam uršulinkam so očitali, da mladino ponemčujejo in sedaj — kaj pak, se ne ponemčuje več!! Oj, doslednost, kje si doma?

Najboljše pa še ima priti, pripravlja se že polagoma. Nekateri krogi že delajo leta in leta previdno in energično na to, kakor so n. pr. leta in leta po svetu trobili, kako je Ljubljana nezdrav kraj, kako se bode vse zboljšalo, ako se napravi vodovod, tako, da so se ljudje počasi privadili tej misli in dragemu trošku.

Kako je neki to, da slovenska mestna osemrazrednica za deklice nič več ne zadostuje, saj je bila svoje dni „premilo“ dete nekaterim gospodom? Ako so kake hibe, lahko jih je odpraviti v domači konferenciji; saj so učiteljice jako poslušne in vestne ter med seboj tekmujejo zastran boljših uspehov. — No, nemška dekleška šola je za zdaj dovršena*), a slovenska še ne; za višjo dekleško šolo mora se skrbeti in kaj več za to storiti. Občno mnenje se mora pripravljati na to, da obe sedanji mestni dekleški šoli premalo gojita slovenščino itd., torej nam je višje dekleške šole treba, kjer se bodo izrejevale pristne Slovenke — raje bi rekli — ošabne nemškute, kar se prav rado zgodi, ako kakšna ničemurna glavica prilično kaj več zna, kakor druge nje vrstnice in se potem sramuje svojega revnega naroda.

To se sicer apodiktčno ne more trditi, a to je istina, da se vse prizadevanje in teženje po višji dekleški šoli nekako opira na nadzornikovo poročilo

*) Nadučiteljica in g. nadzornik sta drugzga mnenja.

in s tega stališča zagovarja, da omenjeni šoli ne zadostujeta potrebam in zahtevam našega veka.

Iz tega je tudi razvidno, zakaj sta ti šoli pomaujkljivi. Kje pod solncem je kaj popolnega, kar je delo človeških rok in človeškega uma? Ako se pri šolah doseže glavni smoter, šola nekako zadostuje svojemu kraju, svojemu času; nemogoče je — vzlasti šoli — vsem ustreči.

Ne govorimo danes o samostanski šoli pri č. gg. uršulinkah. Vsa Ljubljana jo pozna, samo toliko opomnimo, da učiteljice na tej šoli storé vse, kar morajo in morejo, da bi zadostile zahtevam in potrebam časa.

Zakaj pa nekaterim vendar ne ugajajo? Ne rečemo, da bi bili ti sploh sovražniki cerkvenih naprav, marveč tem in takim ljudem je narodnost, narodna beseda prva in poglavitna stvar. In v tej pretirani, ali boljše rečeno — nepremišljeni gorečnosti uprav podkopujejo slovensko narodnost še veliko huje, kakor so jo podkopavali vneti ponemčevalci, katere je vsak poznal in za take imel.

Izpregovoriti hočemo le še nekaj o osemrazredni mestni šoli pri sv. Jakobu v Ljubljani. Ta šola je sedaj tako uravnana in pod takim vodstvom, da bi lahko samostansko šolo pogrešali, ko bi več takih šol imeli. Kaj pak — ako najboljše moči šolo zapuščajo ali zapustiti morajo, more se to prenarediti. Namestne ali šole nastopivše učiteljice ne morejo takoj storiti tega, kar dovrše skušene moči. Dobro ali slabo šolo najbolj razglasé otroci sami. Šola ne more zatajiti svojega značaja. Kako marljive so učenke, kako modre in skrbne učiteljice, kaže razstava ženskih ročnih del, ki je videti vsako leto na konci šolskega leta. Obnašanje učenk pri šolski maši je vzgledno in kaže o skrbni in krščanski vzgoji z besedo in vzgledom. Na tej šoli ni prepira med veroučiteljem in šolskim osebjem. Tridnevnic sv. Alojzija je dekleška šola z drugo mestno deško šolo vred v spodbudo vse fare sv. Jakoba prav slovesno obhajala in vzgledno je bilo obnašanje učencev in učenk pri tej slovesnosti.

LISTEK.

Ponočni kralj.

Francoski spisal A. de Lamothe.

(Dalje.)

Irvinghton udari s palico na kamen in pošepeta Petru: „Ako boste imeli kedaj opraviti z Angleži, spomnite se „Treaty-stone“-a v Limericku.“

„In obljube, koje je mojemu očetu dal Pressmann,“ zavrne Peter.

Na drugem koncu mostu bil je na široki deski prilepljen papir, na katerem je z velikanskimi črkami stalo zapisano:

„REMEMBER QUEEN ELISABETH“

(Spominjajte se kraljice Elizabete).

V podnožju kólov, ki so nosili ta napis, stal je mož v opravi gorskih prebivalcev, ki je z glasnimi besedami čital „razglas“, „da vsak, kdor bo Angleža ali protestantskega Irea volil, bo zaznamovan rudečim križcem, in sicer tako, da bo vsakdo znal za njegovo ime in stanovašče; prihodnjo nedeljo pa bo v cerkvi razglašen kot odpadnik in izdajalec.“

Ne daleč od te gruča stala sta dva redarja nepremično, kakor sohi. Petdeset metrov daleč od teh stal je del 28. polka, ter čuval obrežje. Niso se brigali niti za čitanje, niti za glasne vsiklike Irce: „Živela Irska!“

„Jeden naših sorodnikov bival je v „Aston-Laue“-i,“ dé Peter; „morebiti vam on preskrbi prenočišča — in pové o onih, ki jih iščem.“

Brez ugovora se napotita doktor in Jan z njim. — Nepopisljiv je bil prizor, v katerem se je kazal danes stari Limerick. Zelene in trobojne zastave, trakovi, cunje narodnih barv so visele iz oken; povsod so zeleni, rudeči, modri listi, ki vabijo k zborovanju; tu se gnete glasna množica skozi ulice, tam se sliši petje narodnih balad, — in zopet tam surove kletve, pretenja itd.

Peter ni našel sorodnika; zvedel je, da je umrl, in od dveh sinov je šel jeden v Ameriko, drugi pa za pomorščaka.

Sklenili so, vrniti se k mostu. V hipu pa se Irvinghton oglasi: „Kako sem vendar neumen! Pojdimo, da dobimo kaj jedi; za prenočišče že vém, in sicer krasnejše, nego ga je imel kedaj kralj!“

„V cerkvi, kaj ne?“ pravi Peter.

„V palači kralja gorskih vil, dragi moj!“ odvrne doktor.

„In kje je ta krasna palača?“ vpraša Firebrand.

„Kaj je na tem ležeče, da te le tija popeljem!“ odgovori doktor. „Najprvo gremo jést, potem bomo videli vsposed volitev; mislim, da bode najboljši prostor pred Marijino cerkvijo?“

„Ako so bile že ceste slikovite, bil je omenjeni prostor prava razstava v volilni dan kralja beračev. Može in žene so kričali, vpili, jeli, pili, prepirali se, in celó topli. Okoli in okoli so razprostirali prekopovalci svoje šotore in prodajali podzemljice, ribe, salato in mėsna jedila. Mazači so prodajali svoja zdravila, godec je stal na sodu, okoli njega so plesali mladi, pol-opijanjeni ljudje. Na vogelniku je stal govornik, katerega prve besede so se vsklikom vsprejela, a nadaljevanja niso več poslušali.

Irvinghton je imel srečo. Baš ko je s prijatelji došel, da bi se prirnil skozi gsto gnečo, začela se je ta pomikati naprej. Neki Anglež se je bil pridružil k O'Brien-ovim strankarjem, da bi se zgovarjal z žganjarjem. A ta mu zbije pokrivalo raz glavo, pomoli pést pod nos in zavpije: „Poberi se mi pes izdajalski, — ali ti pa izbijem zobe, da —“

Razsrjena množica je planila proti njemu, a ta je skrčil pésti ter se ji postavil v bran.

S posebno marljivostjo se je pripravljala ta šola za prvo sv. obhajilo, kar je bilo sicer poglavitna skrb veroučitelju, a vse hvale je vredna tudi podpora učiteljic. Lep duh, duh krščanskega usmiljenja vese sedaj po tej šoli!

Koliko je to vredno, vedó ceniti pred vsem starši. V štirih zimskih mesecih so dobivale ravne učenke — kakih 70 — opoldne tople jedi ter so v šoli čakale na gorkem popoldneju nauka. Kdo je vse to preskrbel? Modra voditeljica, kateri so pomagale učiteljice in veroučitelj. Ker taki ljudje prosijo, tam se odpirajo dobrotljiva srca. Taka šola se mora drugim v izgled postaviti. Pomanjkljivosti — kje jih ni? — se dajo lahko z modrim in previdnim svetom odpraviti.

V ljubljani nam ni treba drugačnih dekliških šol, kakor jih že imamo; ako bi imeli kaj grajati, grajali bi raje nekatere temne šolske sobe. Dixi!

Vera in politika.

Govoril dr. Šušteršič na shodu v Škofji Loki.
(Konec.)

Naša sveta krščanska vera pa nas uči ona večno prava načela, katera morajo veljavna biti za vsacega, naj si bode kralj ali pa zadnji podanik, gospodar ali hlapec, uradnik ali kmet, bogatin ali berač, minister ali zadnji pisar, učen doktor ali neveden gorjanec, ki ne zna ne pisati ne brati — za vse morajo veljavni biti zakoni krščanstva, tem zakonom morajo se vsi pokoriti, po teh morajo se vsi ravnati.

In videli smo, da le tedaj, ako se vsi, gospodujoči in podložni, ravnajo po krščanskih načelih, more država doseči svoj vzvišeni smoter ljudske sreče.

Naša krščanska vera mora tedaj biti temelj zdrave politike — in če država ne bode nikdar dobra, in če ne bode nikdar vladal red in mir v državi, in če ne bode ljudstvo nikdar srečno in zadovoljno. Zaman je sicer vse prizadevanje, rešiti socialno vprašanje, zaman prizadevanje, ohraniti red v državi, zaman prizadevanje, doseči ljudsko blagostanje, zaman prizadevanje, dati državi ono čarobno moč, ki je v svetovno-zgodovinskem trenutju odločilna!

Sprevidimo tedaj, katero važnost ima vera v politiki, sprevidimo, da le krščanska politika more vstrezati ljudskemu blagru.

Govoril sem le o pomenu krščanstva za takozvano notranjo politiko, namreč za vreditev državne oblasti nasproti državljanom.

Razpravljati velikanski pomen krščanskih načel za vnanjo politiko, za razmerje države k drugim državam primanjkuje mi danes časa. Le toliko naj omenim, kar je na prvi pogled jasno, če bi bile odločilne oblasti vseh držav napojene pravega krščanskega duha, da bi bile nemogoče in nepotrebne vojske, večni mir bi vladal na svetu, ljudstvo bi lahko popolnoma posvetilo se mirnemu delu in napredku, vse velikanske armade, ki sedaj požirajo najboljše ljudske moči in na tisoče milijonov denarja, postale bi nepotrebne, vojaštvo bi zginilo in z njim milijoni in milijoni davka!

Redarstvo se ta dan ni upalo na Marijin trg. O'Brien-i in O'Connel-i, ki so bili Angležem jednako sovražni, zavzeli so prostor, jedni na levi, drugi na desni; v sredi je bil oder za govornike, ki so se imeli po tretji uri popoldne vrstiti. — Naši potniki so si pridobili mizo v obližju odra, ter ukazali prinesiti si piva in budina.

V hipu nastane krik in vpitje; dvigajo se pokrivala in zastopniki „Mlade Irske“ se prikažejo z velikansko zastavo, v sredi mej njimi pa nesó na ščitu O'Brien-a mej gromovitimi klici: „Živel O'Brien, boritelj „mlade Irske“! Živel Meagle! Živel Mitschel!“

„Živela Irska!“ vsklikne tudi Firebrand in namerava, da bi se dvignil na klop.

„Tiho, Jan, tiho!“ svari ga doktor in ga vzdrži. Mi se ne smemo tu vmešavati; ako se zelo ne varam, spoprijeli se bosta še danes stranki — v korist večnega nam sovražnika!“

„Iz česa to posnemate?“

„Iz nedvomljivih znamenj. Vidiš, kako kupci hité pospravljat svoj denar, svoje reči; to je tihota, kateri sledi vihar.“

In res. Komaj da je O'Brien stopil na oder, dvigne se iz nasprotne strani strašan krik: „Proč z mlado Irsko! Živela stara Irska!“ (Dalje sledi.)

Predaleč bi vodilo, če bi še dalje o tem govoril. Mislim, da sem zadostno dokazal, da je krščanstvo v državi prvi in glavni pogoj sreče in blagostanja ljudstva.

In sedaj obrnimo oko na našo državo, na naša domača tla. Ali je naša država taka, kakor bi morala biti? Težko je o tem govoriti, a toliko se lahko reče, veliko je dobrega pri nas in veliko slabega. Ljudstvo je v svoji ogromni večini krščansko in krščanski je presvetli vladar, ki stoji na čelu naše države. A mnogi, le premnogi naših gospodujočih stanov jeli so se obračati od krščanstva, postali so, akoravno so še po imenu kristijani, najhujši sovražniki krščanske vere, postali so nekrščanski. Od kod to prihaja, da ravno višji, omikani stanovi, ki imajo vendar več kakor drugi priložnosti, prepričati se o resničnosti in dobrotelnosti krščanstva, postajajo nekrščanski? Uzrok temu je nekrščanski duh, ki vlada mej takozvanimi omikanimi stanovi in kateri kakor strupena kužna sapa pokvari vsacega, ki gre v njeno območje, ne da bi se zoper nje škodljivi vpliv zadostno zavaroval. In od kod prihaja ta strupena sapa, ta nekrščanski duh? Ta strupeni duh prihaja iz nekrščanske vzgoje in omike v nekrščanskih šolah.

V nekrščanskih, brezverskih šolah goji se brezverstvo, nekrščanstvo, gojé se tista načela sebičnosti in koristolovstva, katera so, kakor smo videli, tako pogubljiva za ljudstvo in državo.

Sedaj vidimo, od kod da prihaja vse tisto, kar je slabo, kar je gnjilo v državi — iz slabih, to je nekrščanskih šol!

Da bi bile šole krščanske, potem bi bilo vse drugače. Če bi bile šole — jaz ne menim le ljudske, marveč in v prvi vrsti tudi srednje in višje šole — krščanske, potem bili bi gospodujoči in ljudstvo krščanski. Krščanske šole dajale bi nam krščanske učenjake, krščanske uradnike, krščanske zakonodajalce.

Gospodstvo v državi bilo bi potem krščansko in s tem bila bi, kakor smo videli, dosežena ljudska sreča.

Vidimo sedaj, kakega velikanskega pomena je krščanska šola, vidimo, da od krščanske šole odvisno je naše duševno in gmotno blagostanje, od krščanske šole, lahko se reče, odvisna je sreča ljudstva.

Iz tega pa sledi, da so tisti, ki so sovražniki krščanske šole, najhujši sovražniki ljudstva, najhujši nasprotniki ljudske sreče!

Poznamo tedaj svoje prijatelje in svoje sovražnike. Naši prijatelji so tisti, ki so krščanskega mišljenja, posebno pa tisti, ki nam oznanjujejo ona srečna načela krščanstva, ki so edini in glavni pogoj naše sreče. Naši sovražniki pa so oni, ki ne priznavajo teh krščanskih načel, ki nas hočejo odtujiti naši krščanski veri in ki nas hočejo razpreti z našimi najboljšimi prijatelji, to je z onimi, ki so naši učeniki v krščanstvu.

Tudi pri nas, na naših slovenskih tleh, vstali so krivi preroki, ki nam pridigujejo, da naj se ločimo od krščanstva, da naj se ločimo od svojih vrlih krščanskih duhovnikov.

A motijo se, če menijo, da se bodejo njih naklepi posrečili. Motijo se, če mislijo, da bode slovensko ljudstvo kedaj pustilo prepričanje, da je krščanstvo prvi in glavni pogoj ljudskega blagostanja.

Vabljeni so sicer in priliznjeni naši sovražniki, sovražniki krščanstva.

Pustimo vero, ne prepirajmo se radi vere, pravijo ti gospodje, vsaj smo vsi narodni, in to je glavna stvar. In nedavno čitale so se v glavnem slovenskem liberalnem glasilu, v „Slov. Narodu“, nastopne besede: „Pustimo v stran privatna mišljenja o verskih in neverskih rečeh — skupno narodno mišljenje bodi naše in v tem smislu delujmo.“

To se pravi toliko, kakor: Vse jedno je, če so tisti, katerim izročimo vodstvo naroda, gospodarstvo v narodu, krščanski možje ali ne; da so le narodni, potem je vse jedno!

Mi pa vemo, da je ravno to glavna stvar, da so tisti, ki imajo vodstvo naroda, krščanski možje, ker vemo, da je le v tem slučaju mogoče doseči srečo naroda, srečo mile slov. domovine.

Če nam tedaj kdo pride in pravi, da iz ljubezni do naroda moramo zatajiti svoja verska načela, da se ne smemo izpodtikati nad nekrščanstvom tistih gospodov, ki se imenujejo „narodni“, da moramo iz ljubezni do domovine jedno oko zatisniti, odgovorimo mu:

Iz ljubezni do mile svoje slovenske domovine, iz ljubezni do svojih staršev, bratov in sester, svojih ljubih otrok, iz ljubezni do svojega bližnjega, iz ljubezni do vsega, kar nam je aveto in drago — bomo zvesti ostali svoji sveti krščanski veri, bomo zvesti ostali onim, ki nam to vero oznanjujejo, bomo zvesti ostali Onemu, ki je iz neskončne ljubezni do nas trpel in umrl.

Naše rodoljubje je pravo in čisto. In tega, pravega in čistega rodoljubja altarji stojé v naših krščanskih cerkvah, to so tisti altarji, na katerih se vsak dan daruje za srečo mile slovenske domovine Onemu, ki je trpel in umrl za srečo človeštva! (Živahno odobravanje.)

Politični pregled.

V Ljubljani, 17. septembra.

Notranje dežele.

Mladočehi in konservativci. „Narodni Listy“ se silno jezé proti katoliškemu političnemu društvu in konservativnim veleposestnikom. Od omenjenega društva zahtevajo, da naj bode samo katoliško ali pa samo politično. Torej stara liberalna pesem, vera nema nič opraviti s politikom. Konservativcem pa zamerijo, da se z Mladočehi nočejo združiti, temveč hočejo nadaljevati boj proti radikalizmu. „Narodni Listy“ že stvari tako zasukavajo, da konservativci obupujejo, ker so osamljeni, in bi zato radi ostanke staročeske stranke zbrali okrog sebe. Pač je smešno, če mladočeško glasilo piše o osamljenosti konservativcev, ko vendar nobena stranka ni bolj osamljena, nego baš mladočeška.

Vnanje države.

Katoliški kongres v Mechelnu je združil od dne 8. do 13. tega meseca 2300 vnetih belgijskih katolikov. Na tem shodu so bili zbrani odlični katoliški učenjaki in veljaki. Kakor smo že povedali, je shod otvoril kardinal Gossens, nadškof v Mechelnu. Govorili so pa mej drugimi P. Didon, slavni propovednik notredamski v Parizu, msgr. d'Hulst, rektor pariškega katoliškega vseučilišča, msgr. Abeldos, rektor katoliškega vseučilišča v Löwen, belgijski poslanec Woeste in Hellepulle, alžacijski državni poslanec abbé Winterer, generalni predsednik sv. Vincencija konferencije Pagés, grof Ch. de Nicolety, pariški občinski svetnik baron Cochlin in več drugih. Obravnave so bile jako zanimive in nam je žal, da ne moremo priobčiti podrobnosti. Minister Jacobs je naglašal posebno to, da letošnji kongres nema posebne sekcije za varstvo verskih svobodščin. Tega odseka ni bilo treba, ker so v Belgiji dobili katoličani v roke vlado. O socialnih zadevah se je izrekel kongres, da tu mora najprej pomagati privatna delavnost, le tam, kjer privatna delavnost ne zmore težav, pomaga naj država. Naglašalo se je posebno, da se mora poskusiti zlasti z zadrugami odpomoči socialnim bédam. Šemtertje so se sevéda pojavljala različna mnenja. Nekaterim govornikom se je zdelo socialno vprašanje premalo jasno. Rentin je pa naglašal, da se socialno vprašanje dá rešiti le na katoliškem stališču, ne pa samo na konservativnem. Treba se je držati pravice, kakor jo uči evangelij. Vsi zborovalci so pa priznavali veliko važnost papeževi okrožnici o delavskem vprašanju, samo da je treba njena načela prav izvesti.

Rusija. Vsi ruski listi pišejo o lakoti, ki je letos v tej državi. Rži niso skoro nič pridelali, pa tudi jarina se je slabo obnesla, ker je bila suša. V nekaterih krajih mró ljudje za lakoto. Posebno hudo je v kazanski guberniji. Po uradnih poročilih v trinajstih gubernijah niso skoro nič pridelali, v osmih drugih je pa tudi bila še slaba letina. Vlada je dovolila 22 milijonov rubljev za nakup žita, da se mej stradajoče ljudstvo razdeli, ali kakor se kaže, to ne bode zadostovalo.

Turčija. Kakor se govori, osnoval se bode zopet privatni kabinet sultanov. Načelnik bode Ahmed Džellal-Eddin paša, Čerkes preskušene zvestobe. Po tem takem hoče sultan sam bolj vplivati na politiko.

Holandija. Holandski zbornici sta otvorjeni s prestolnim govorom, v katerem se naglašá, da so odnošaji z vsemi državami najboljši. Nadalje se napovedujejo v prestolnem govoru razne reforme. Premenil se bode voilni in občinski zakon, preustrojili davki, preosnovala in povečala vojska in mornarica, premenil sodni red, uvela splošna šolska dolžnost. Vlada bode skrbela za delave in za razvoj kolonij. Najbolj označljivo je pa, da se v prestolnem govoru že napoveduje povečanje državnih stroškov. Jedva so prišli na krmilo liberalci, že bodo začeli davkoplačevalcem nakladati nova bremena.

Izvirni dopisi.

Iz Podlpe, 15. sept. Kar že 60 let ni bilo pri nas, to je bilo preteklo nedeljo. Doživeli smo veliko čast, da so prišli ta dan prevzvišeni gospod knez

in škof birmat naše otroke. Že v soboto večer so ga pripeljali prevzvišeni iz Hotedršice na Vrhniko, kjer so prenočili v dekanijem dvorec. Po krepkem pozdravu gosp. župana G. Jelovška napravil jim je vrhniški pevski zbor pod vodstvom g. nadučitelja V. Levstika lepo podoknico.

V nedeljo zjutraj ob 1/8. uri pa so se prevzvišeni odpeljali proti Podlipi. Lično ozaljšana je bila miza, vasi in hribček, na katerem stojita cerkev in župnišče. Dasi so imeli farani mnogo dela na polju, vendar so se trudili malone ves teden za dostojen sprejem. In res je bil dostojen za Podlipce. Cesta popravljena, kakih 35 mlajev postavljenih, lični slavoloki s primernimi napisi in še mnogo drugega, kar je ob takih prilikah navada.

Na farni meji pozdravi prevzvišenega podžupan in ključar F. Jurca, v vasi pa belo opravljena deklica. Lepo razvrščen spreved ob streli in zvonjenju pomikal se je pred visokim gostom do cerkve na hribu.

Po spodbudnem govoru o Marijinem imenu so darovali knezoškof sv. mašo, katero je poviševalo petje domačih pevk. Po izpraševanju so podelili 120 otrokom zakrament sv. birme.

Popoldne so blagoslovili lep kip lurske Matere božje za novo kapelico, ki jo je postavil sedanjí vrli in vneti g. župniski administrator J. Laznik s pomočjo nekaterih častilcev in častilk Matere božje. Po kratki besedah prevzvišenega, molil se je rožni venec in pri kapelici pele litanije. Po blagoslovljenju kapelice vrnil se je spreved v cerkev. Prevzvišeni dali so še blagoslov z Najsvetejšim in s tem je bila slavnost končana.

Ob 1/6. uri odpeljali so se prevzvišeni obiskat spotoma podružno cerkev na St. Vrhniki, ki je pokazala tudi praznično lice.

Podlipcem ostane ta dan v trajnem spominu, prevzvišeni pa so lahko odnesli veselo zavest, da udanost in ljubezen do svojega vzvišenega pastirja tudi tu ni omejena.

Deželna učiteljska konferencija.

V Ljubljani dné 3. septembra.

(Dalje.)

XII. G. Levičnik: Deželna učiteljska konferencija skleni, na višjem mestu prositi, da se šolsko leto na vseh šolah skrči na deset mesecev in počitnice naj trajajo dva meseca. Utemeljuje svoj predlog podal je nadrobno sliko učiteljevega delovanja in niti jednega momenta ni prezrl. Vestnemu učitelju pri tolikem obligatnem poslu pač ne preostaje časa za lastno izobraževanje, za družino, za literarno delovanje itd., zato bilo bi ne samo humanno, marveč tudi pravično dovoliti vsem učiteljem dvamesečni oddih.

G. Ribnikar še tej resoluciji dostavlja, naj se učiteljem, ki poučujejo čez postavno število otrok, pripozna primerna nagrada. — Z večino vsprejeto.

XIII. G. dr. Romih: Predloži naj se prošnja visoki c. kr. vladi za načrt zakona, po katerem bi se spremenil občinski red z dné 17. febr. 1866. l. v toliko, da bi imeli vsi nadučitelji, stalno nameščeni učitelji in učiteljice volilno pravico, kakor jo imajo na Štajerskem celó podučitelji.

G. Jeršinovic vpraša, zakaj ne bi se dala ta pravica tudi provizorično nameščenim? Ljudem se čudno zdi, da se izobraženemu človeku, ki zavzema v socialnem življenju vendar važno mesto, ne prizna to, kar imajo mali obrtniki. Naj imajo torej vsi pravico brez izjeme.

Tudi g. Šetina in g. Zarnik podpirata ta nasvêt, ker učiteljski ugled trpi ter je tudi gg. župnikom in kapelanom dano to državljansko pravo. — Predlagatelj se strinja s tem in izbriše iz svojega nasvêta besedo „stalno nameščeni“.

G. prof. Levac priporoča stilizacijo: „vse pri šoli nameščeno učiteljsko oseboje“ in g. ravnatelj Senekovič: „izimši pomožne učitelje in učiteljice“. — Soglasno vsprejeto.

XIV. G. dr. Romih: Na merodajnih mestih je izprosi, da dobijo učitelji z meščansko skušnjo osebno doklado. — Soglasno vsprejeto.

XV. G. dr. Romih: 1. Učni načrt za učiteljske naj se pregleda in popravi, osobito naj se večjo važnost poklada na kmetijski nauk in praktično vravna, da bodo gojenci vsposobljeni vstopiti v kako višjo kmetijsko šolo. Dunajski učitelji so sicer sklenili — menda iz lokalnih ozirov — da se kmetijski nauk na učiteljsku omeji, a za Kranjsko bila bi to škoda; naj se ta pouk bolj razširi.

G. Jeršetu je kmetijski stan pri sreč, zato je njegova želja, pomagati mu, ker je z bremení obložen. Kmetijstvo na Kranjskem ni v tako ugodnem stanu, kakor drugod, kjer so dobro vravnane kmetijske šole in učitelji v kmetijskih strokah bolje podkovani. Pripravniki naj hodijo na vrt kmetijske družbe ter naj se udeležujejo pri obdelovanju. Tako bodo dobili večje veselje in temeljito znanje. Tudi naj bi se jim omogočilo, da se izobrazijo na kmetijskih šolah. Dopršivši jih stopili bi nazaj v ljudsko šolo. Tako bi s podvojenim silo delovali na prospeh kmetijstva, ker bi s praktičnimi poskusi podpirali svoje nauke. Tem potom bi se ustvarile uzorne kmetije, katere naj bi dežela podpirala. Tudi stipendije naj se ustanové, da bi učitelji ne samo kmetijsko šolo na Grmu, marveč tudi druge take šole obiskavati mogli.

G. Papler pravi, da so to „fromme Wünsche“, ki so neizpeljive.

Tudi gosp. šol. svetnik Hrovat se ne more strinjati s predgovornikoma, dasi so želje dobre. Učitelji in pripravniki imajo dosti dela. Gojitev sadjereje v okviru predstojéčih predpisov popolnoma zadostuje. Očitane, da se premalo stori, je neosnovano.

G. dr. Romih: pojasnuje, da ni imel namena grajati, ampak zaprečiti, da bi se kmetijski nauk ne omejil.

2. Na učiteljsku naj se osnuje nekaj tečaj, v katerem bi se pripravniki vežbali v fizikalnih poskusih in priučili izdelavati priprave za nauk v naravoslovstvu.

Tudi temu nasvêtu ugovarja gosp. Hrovat, sicer ga smatra praktičnim; a ker dobivajo pripravniki itak nadrobna navodila v tem in se vse stori, da se potrebna spretnost doseže, zato bi bil odveč poseben tečaj. — Oba predloga se z večino glasov odklonita.

XVI. G. dr. Romih: Vsaka šola imej potrebna učila, kakor to učni red predpisuje. Sicer je že deželni šolski svet leta 1874. odredil, kaj mora vsaka šola neizogibno imeti za uspešno poučevanje; to pa ne zadostuje, kar potrjuje minist. razpis iz l. 1876., zato priporoča: Slavni deželni šolski svet naj a) izdá potreben opis učil vsaki šoli potrebnih, b) naj ukaže, da krajni šolski sveti postavijo za učila primerno svoto v vsakoletni proračun za stvarne šolske potrebščine in c) naroči nadzornikom, paziti na to, da krajni šolski sveti svojo dolžnost storé.

G. prof. Zupančič pojasnuje, da je pod c) stavljeni predlog itak že obsežen v nadzornikovi instrukciji, naj se torej izpusti. — a) in b) soglasno vsprejeto.

G. Senekovič priporoča, ker je še tričetrt ure časa, da se vse, kar ima še na vrsto priti, v tej konferenciji obravnava, da je ne bode treba drugi dan nadaljevati, kakor se je prejšnji dan želja izrekla. Zbor temu nasvêtu pritrdi. (Konec sledi.)

Dnevne novice.

V Ljubljani, 17. septembra.

(Presvetli cesar) se je danes ob 1/9. uri zjutraj peljal iz Temešvara v Miramar skozi Ljubljano. Posebni dvorni vlak je postal na kolodvoru le pet minut. Oficijelnega vsprejema ni bilo.

(Gospod deželni predsednik) baron Winkler se je včeraj odpeljal na Dunaj.

(Za prvi letnik tukajšnjega učiteljska) se je oglasilo 23 gojencev in 111 gojenk. Vsprejeli so pa nekda le 38 gojenk.

(Dolenjska železnica.) Po dolgih obravnavah je na zahtevo vojnega ministerstva južna železnica dovolila, da pojde proga dolenske železnice pri kolodvoru čez progo južne železnice in dalje do kolodvora v Šiški. V kratkem se pričnó komisijske obravnave o razlastitvi zemljišč in morda že letos gradnja predorov, nasipov itd.

(Ogenj.) Na Gomili pri Mirni je dné 13. t. m. nastal ogenj pri posestniku Karolu Pivcu, kateremu so pogorela vsa poslopja z žitom in klajo, jedna krava in prašič; škoda znaša nad 800 gld. Posestniku Janezu Kolencu so zgoreli hiša, hlev, skedenj, žito in klaja; škoda je do 1500 gld. Posestniku F. Viščeku so zgorela vsa poslopja, žito in klaja; škoda je do 2500 gld. Zavarovan je bil le Janez Kolenc za 300 gld. Sodijo, da je zapalil petleten otrok. — Zopet je malomarnost starišev kriva nesreče, ker ne pazijo na otroke!

(Na graškem vsenčilišču) se pričnó vpisovanja dné 22. t. m.

(Na Trsatu) je dné 4. t. m. v samostanu nastal ogenj. Užgal se je tram, mimo katerega vodi dimnik iz kuhinje. K sreči se je to zgodilo po dnevu, sicer bi bila grozna nesreča. Pa tudi tako je škoda precéj. Dimnik je namreč izpeljan skozi sobano, v kateri se hrani cerkvena obleka. Dasi ravno so ogenj hitro zapazili, vendar je pokončal mnogo cerkvene obleke, paramentov itd., in kar je ostalo, je zeló, zeló poškodovano. K sreči je bila najlepša oprava še v zakristiji, sicer bi bila pokončana še ta, ki ima zgodovinsko vrednost. Trsačani so naglo priskočili, ženske so pridno nosile vodo, in tako se je dal ogenj omejiti. Že je nekoč pogledal skozi okno, če bi se morda ne dalo priti do strehe, a ob pravem času je prišla pomoč, — pomoč od trsaške Matere Božje. Ko so namreč ljudje zapazili veliko nevarnost, tekli so v cerkev, prižgali sveče pred čudežno podobo, in v tem trenutku je prišla nagla pomoč, da se je mogel ogenj omejiti na imenovano sobano. Bog plačaj vrlim Trsačanom! — Ker je trsaško predstojništvo zaradi cerkvene obleke sedaj v veliki zadregi, našla se je na tistem že marsikatera dobrotna roka, ki je darovala kaj denarja ali perila za cerkev. Morda bi bilo dobrotnikov še več, ko bi bila nesreča sploh znana. Zatorej naj služijo te vrstice temu namenu. Ko bi hotel kak dobrotnik trsaški cerkvi kaj darovati, prečast. o. provincijal rad sprejme darove.

(Popravek.) Od pevskega kluba ljubljanskega „Sokola“ smo z ozirom na naš dopis iz Zagreba z dné 9. septembra v 209. številki prejeli naslednji popravek: „Ne pevsko društvo „Slavec“, ampak pevski klub „Sokola“ ljubljanskega je pel v Zagrebu pri banketu dné 8. t. m. Nedvedovo „Pozdrav Bledu“, v koji je pel bariton solo operni pevec g. Josip Noll. „Slavec“ pri tem banketu sploh ni pel.“ — Dostavek vredništva: Naš dopisnik gotovo ni imel namena, kratiti zasluge kakemu društvu ali osebi, ki se morda čuti žaljeno. Konstatujemo pa nasproti sumničenju, da ne kujemo dopisov iz Zagreba v našem vredništvu, temveč dobivamo izvirne. Sploh pa obžalujemo, da je tudi med slovenskimi pevskega društvi toliko zavistnega nasprotstva.

(Pojasnilo.) Včerašnja notico „Glas iz-med občinstva“ nam je toliko popraviti, da tesni vhod iz Florijanskih v Rožne ulice ovira živahni promet, ki je na tej cesti z dolenske strani.

(Iz Krapine) se nam piše: Da se more določiti število udeležnikov pri banketu Gajeve slavnosti dné 27. t. m., naj se oglasijo do 25. t. m. slavnostnemu odboru v Krapini.

(Lokalna železnica Celje-Velenje.) Na prošnjo generalnega nadzorstva avstrijskih železnic se bode na črti Celje-Velenje vršil obhod, in sicer: Dné 18. t. m. ob 8. uri zjutraj v občini Medlog, ob 10. uri v občini Pletrošice, ob 11. uri v Žalcu, ob 2. uri popoldne v občini Polzela, ob 4. uri v Podvinu; dné 19. t. m. ob 7. uri zjutraj v Šoštanj, ob 8. uri v Skornu, ob 9. uri v Lokovici, ob 10. uri na Velikem Vrhu, ob 11. uri v Gavcah, ob 12. uri pri sv. Martinu in ob 2. uri popoldne v Ročicki Vasi.

(Zdravstveno stanje mestne občine ljubljanske) od 6. do 12. t. m.: Novorojenih je bilo 27, umrlo je 19 oseb. in sicer za škrlatico 1, za legarjem 1, za jetiko 1, za različnimi boleznimi 16 oseb, med temi 2 tujca, 6 iz zavodov. Zbolelo je 6 oseb.

(Dijaški koledar) za leto 1892 je izdala „Narodna Tiskarna“. Knjižica v obliki žepnih koledarjev obseza poleg koledarskih sestavkov in beležk razne, za dijaške važne podrobnosti, dalje spise: „Dr. Fr. vitez Miklošič“ s podobo, „Sv. brata Ciril in Metod“, „Glagolica in Cirilica“, „Jezik staroslovenski“ in „Književno delovanje sv. Cirila in Metoda“. Koledar se dobiva v „Narodni Tiskarni“ in pri knjigotržcih po 80 kr., po pošti 85 kr.

(Politični obhod dolenskih železnic.) Kupčijsko ministerstvo je naročilo politični obhod delne proge dolenskih železnic od kilometra 3/2 pri Udmatu do dotičnega razpotja na Grosupljem in s tem vred izvršitev razlastitvenih obravnav in ognjevarnih naprav. Podrobni načrti te proge in načrti za odkup dotičnih zemljišč so razgrnjeni na upogled do 30. septembra t. l. pri mestnem magistratu v Ljubljani in pri c. kr. okrajnem glavarstvu v Ljubljani, oziroma pri občinskih uradih v Mostah, v Dobrunjah, v Šmarji in na Grosupljem. Prej omenjena železnična proga se pričinja v Udmatu pri kilometru 3/2, drži čez Ljubljano in Gruberjev vodotok, pod Golovcem skozi Kurjo Vas čez Lavrico, Skofljico Šmarje na Grosuplje. Gori navedena komisijska

opravila se bodo, začeni vsakokrat ob 9. uri dopoldne, vršila po tej vrsti: dne 5. oktobra t. l. od Udmata do Rakovnika pri meji katastralne občine Orle v katastralni občini Udmata, Poljansko in Karlovsko predmestje in Štepanja Vas; dne 6. oktobra od Rakovnika do Lesičja v katastralni občini Karlovsko predmestje in Orle; dne 7. oktobra od Lesičja do Rebri v katastralni občini Lanišče, Lipoglav in Male Vrhe; dne 8. oktobra od Rebri do Sapa v katastralni občini Lipoglav, Male Vrhe in Šmarje; dne 9. oktobra od Sapa do Grosupljega v katastralni občini Sela in Stranska Vas. — Udeležencem je dano na voljo, pri teh komisijah vlagati ugovore zoper zahtevane razlastitve ali opombe zoper železniški načrt sam.

(Nesreča.) Dne 14. t. m. je Luka Prošt iz Poljske v litijem okraju vozil seno ter tako nesrečno pal pod voz, da se je zadušil.

(V škafu utonil.) V Marijinem kopališču pri Laškem Trgu se je dvaletni otrok dnarice Amalije Šeško zvrnil v škaf, poln vode, ter utonil.

Telegrami.

Trst, 16. septembra. Danes dopoldne se je pripeljal nadvojvoda Karol Ludovik in bil na kolodvoru slovesno sprejet.

Gorica, 16. septembra. Danes dopoldne je grof Coronini otvoril sejo IV. avstrijskega vinarskega kongresa. Župan dr. Maurovich je pozdravil kongres v imenu mesta, cesarskega namestništva svetovalec dr. baron Conrad kot vladni komisar v imenu cesarskega namestnika. Podpredsednika sta grof Wurmbrand in dr. Rodler.

Gorica, 17. sept. Nadvojvoda Karol Ludovik se je včeraj zvečer ob 6. uri 37 minut pripeljal in bil slovesno vsprejet; obiskal je razstavo in se peljal po razsvetljenem mestu; občinstvo ga je navdušeno pozdravljalo.

Celovec, 16. septembra. Na mesto grofa Antona Goessa je v deželni zbor izvoljen iz kurije veleposestva grof Albert Lodron.

Praga, 17. septembra. Dva oddelka tovarne za kápice na Žižkovu sta se razletela; dve osebi mrtvi.

Pariz, 17. sept. Predstava „Lohengrina“ se je mirno vršila in je bila pohvalno sprejeta. Poskušene demonstracije je policija na cesti zabranila.

London, 16. septembra. Iz Singapora se poroča, da so domačini v Ičangu razrušili Evropcem vse hiše.

London, 17. septembra. Pariški dopisnik lista „Times“ poroča, da je ruska vlada Turčiji dovolila veliko znižanje vojne odškodnine.

Piccoli-jeva tinktura za želodec je mehko, toda ob enem uplívno, delovanje prebavnih organov vrejšajoče sredstvo, ki krepi želodec, kakor tudi pospešuje telesno odpretje. — Cena steklenici 10 kr. (300—186)

Tu je!

15. septembra.

Pri **Matiču**: Deisch, štabnega nadzdravnika soproga; Friedl, Mayer, Schneider, Recher s soprogo, Adensamer, Spitz, Polst, Wagner, Weiss, Steiner, Brauchbar, z Dunaja. — Wernecke; Schioppo s soprogo; Hofman, zasebnik, s sinom; Wurditsch, trgovec, pl. Rieci, major, s soprogo, iz Grada. —

Ranzinger, Hönigman, pl. Thoman, in Bruner, iz Kočevja. — Paligorič z rodbino, in Premović s sinom, iz Kragojevaca. — Mayer s soprogo iz Trsta. — Stein, potovalec, iz Peterburga. — pl. Fichtenau, graščak, iz Novega Mesta. — pl. Lipold, dvornega svetnika soproga, iz Idrije. — Poženel iz Bistrice. — Gorup, zasebnik, z Reke. — Urbančič s soprogo iz Polhovca Grada. — Grofinja Lichtenberg s Štajerskega.

Pri **Stonu**: Voit in Draschler, trgovca, z Dunaja. — Polak in Ranzinger s sinovoma iz Trbovelj. — Finger iz Maribora. — Benedek iz Planine. — dr. Dolschein iz Postojne. — Košir iz Beljaka. — Čuček iz Ptuja. — Palisca iz Kobarida. — Janitsch z rodbino iz Celja. — Auman s Krškega. — Sicherle iz Gorice. — Tome iz Nove Vasi. — Stembou, župnik, iz Loke. — Guemek, trgovec, iz Srbije. — Blaški, trgovec, iz Berolina. — Weber, trgovec, iz Lipsije.

Pri **avstrijskem caru**: Rupnik, nadučitelj, s hčerjo, iz Leskovca. — Pokorny, uradnik, s soprogo, iz Grada. — Rupnik z rodbino iz Idrije.

Pri **južnem kolodvoru**: Dr. pl. Winter, višji finančni svetnik, s soprogo; Payer, zasebnica, z Dunaja. — Sivati iz Grada. — Löwe, trgovec, iz Kaira. — Favi, trgovec, iz Trsta. — Withalm z rodbino iz Rimske Toplice. — Kimerly, prof. iz Gorice. — Faidiga iz Pulja. — Verhovec s Koroškega. — Spetzler iz Trebnjega.

Umrli so:

14. septembra. Matija Semprimožnik, vrtnar, 62 let, Poljanske ceste 57, vodenica.

15. septembra. Ana Gregorka, uradnega sluge žena, 47 let, sv. Petra cesta 47, jetika.

16. septembra. Frančiška Marješič, natakarjeva hči, 9 let, Poljanski nasip 14, dysenterie.

Vremensko sporočilo.

Dan	Cas	Stanje	Veter	Vreme	Mokrine na 24 ur
opazovanja	krakomera v mm	toplomera po Celziju			
7. u. jut.	739.5	16.0	sl. svzh.	oblačno	0.80
8. u. pop.	739.0	21.4	"	del. jasno	dež
9. u. zveč.	741.1	15.4	"	jasno	

Srednja temperatura 17.6°, za 3.7° nad normalom.

Za cerkev sv. Duha nad Krškim

so darovali p. n. gospodje:

Ivan Vesel, dekan v Trnovem na Notranjskem . . . 30 gld.
Ljubljanski duhovnik 5 gld.
Ed. Janžek, župnik pri sv. Marjeti na Štajerskem . . 1 gld.

Posebni brzovlak v Prago

pelje iz Trsta, oziroma Ljubljane in Zagreba
v ponedeljek, 21. septembra 1891

Vozne cene iz Ljubljane tje in nazaj: I. razred gl. 36.60, II. razred gl. 26.60, III. razred gl. 15.80.

Nazajvožnja povoljno do 20. oktobra t. l. z petkratnim izstopom. — Vozne karte in jako obširni program povodom cesarjevega poseta itd. v Pragi, dobivajo se do nedelje, dne 20. t. m. pri Jos. Paulin-u, potovalna pisarna v Ljubljani. — Ilustrovan ertež (plan) Praške razstave dobi se k vsaki vožnji karti brezplačno. (3—2)

Uradne
in trgovske
KOVERTE
s firmo priporoča
KAT. TISKARNA
v Ljubljani.

Tovarna cerkvene oprave.

Premovana 1873, 1881.

Jožef Deiller,
tovarna cerkvene oprave in izdelovalnica paramentov,
Dunaj, VII., Zieglergasse 27.
Zastopnik: Franc Brückner.

Na dogovorjena naročila se izdelujejo vsi cerkveni paramenti, kakor:
pluviali, dalmatike, velumi, stole, baldahini, bandera itd. itd.,
pa tudi (26—17)
cela mašna obleka v najpravilnejši obliki.

Cerkveni paramenti.

Umjetljno vezanje.

Dunajska borza.

Dne 17. septembra.

Papirna renta 5%, 16% davka	90 gld. 75 kr.
Srebrna renta 5%, 16% davka	90 " 75 "
Zlata renta 4%, davka prosta	109 " 65 "
Papirna renta 5%, davka prosta	101 " 10 "
Akcije avstro-ogerske banke, 600 gld.	1010 " — "
Kreditne akciije, 160 gld.	276 " 25 "
London, 10 funtov strl.	117 " 30 "
Napoleonodor (20 fr.)	9 " 81 "
Cesarski cekini	5 " 59 "
Nemških mark 100	57 " 70 "

Dne 16. septembra.

Ogerska zlata renta 4%	102 gld. 90 kr.
Ogerska papirna renta 5%	109 " 25 "
4% državne srečke l. 1854. 250 gld.	134 " — "
5% državne srečke l. 1860. 100 gld.	146 " 75 "
Državne srečke l. 1864. 100 gld.	180 " 50 "
Zastavna pisma avstr. osr. zem. kred. banke 4%	97 " — "
Zastavna pisma " " " 4 1/2%	100 " 40 "
Kreditne srečke, 100 gld.	185 " — "
St. Genois srečke, 40 gld.	60 " — "

Ljubljanske srečke, 20 gld.	20 gld. 50 kr.
Avstr. rudečega križa srečke, 10 gld.	17 " 50 "
Rudolfove srečke, 10 gld.	20 " — "
Salmove srečke, 40 gld.	59 " — "
Windischgraezove srečke, 20 gld.	49 " — "
Akciije anglo-avstrijske banke, 200 gld.	151 " 50 "
Akciije Ferdinandove sev. želez. 1000 gl. st. v. 2820	" — "
Akciije južne železnice, 200 gld. sr.	105 " — "
Papirni rubelj	1 " 24 1/2 "
Laških lir 100	45 " 50 "

MERCUR menjarnična delniška
družba na Dunaju,
I., Wollzeile šte. 10.
Najkulantnejše se kupujejo in prodajajo v kursnem
listu navedeni vrednostni papirji, srečke, valute
in devize.
Razna naročila izvrše se najtočneje.

Za nalaganje glavnice priporočamo:
4% gališke propinacijske zadolžnice.
4 1/2% zastavna pisma peštanske ogerske komer-
cijonalne banke.
4 1/2% komunalne obveznice ogerske hipotečne
banke z 10% premijo.
Na te papirje daje posojila avstro-ogerska banka in podruž-
nice njene.

300.000 goldinarjev se dobi
že 1. oktobra!
Dunajske komunalne promese
à 3 1/2% gld. in 50 kr. kolek. Glavni dobiček 200.000 gl.
Tisine promese
à 2 gld. in 50 kr. kolek. — Glavni dobiček 100.000 gld.
Obe vkupe le 6 goldinarjev.